

Memo archeologie

Van	:	Marlous van Domburg, adviseur archeologie
Datum	:	23 mei 2023
Bijlagen	:	Figuur: Uitsnede Cultuurhistorische Waardenkaart (RAAP-rapport 2500), met plangebied in paarse cirkel (Bruinehorst 2) en blauwe cirkel (Hoofdweg nst. 207)
Onderwerp	:	Advies archeologie Bruinehorst 2 & Hoofdweg naast 207 Ederveen
Kern van het advies	:	Positief

Algemeen

In 2018 is de erfgoednota 'Erfgoed maakt Ede! Erfgoedbeleid gemeente Ede 2018' door de gemeenteraad vastgesteld. In deze nota is het integrale erfgoedbeleid van de gemeente vastgelegd, waar archeologie een onderdeel van uit maakt. In de erfgoednota zijn de wettelijke kaders uit de Erfgoedwet uit 2016 verwerkt. Wat betreft archeologie zijn de wettelijke kaders in de Erfgoedwet niet wezenlijk veranderd. Het gemeentelijk archeologiebeleid zoals vastgesteld in de archeologienota uit 2012 'Archeologie in Evenwicht, Archeologienota gemeente Ede 2012-2015' blijft daarom van kracht.

De archeologienota uit 2012 stoelt op de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (2007), een wetswijziging van de Monumentenwet. Met deze wetswijzigingen heeft de zorg voor het archeologisch erfgoed een prominentere plaats gekregen in het proces van de ruimtelijke planvorming. Gemeenten zijn wettelijk verplicht bij vaststelling van een bestemmingsplan en bij het bestemmen van de in dat plan begrepen grond rekening te houden met zowel de bekende als de te verwachten archeologische waarden.

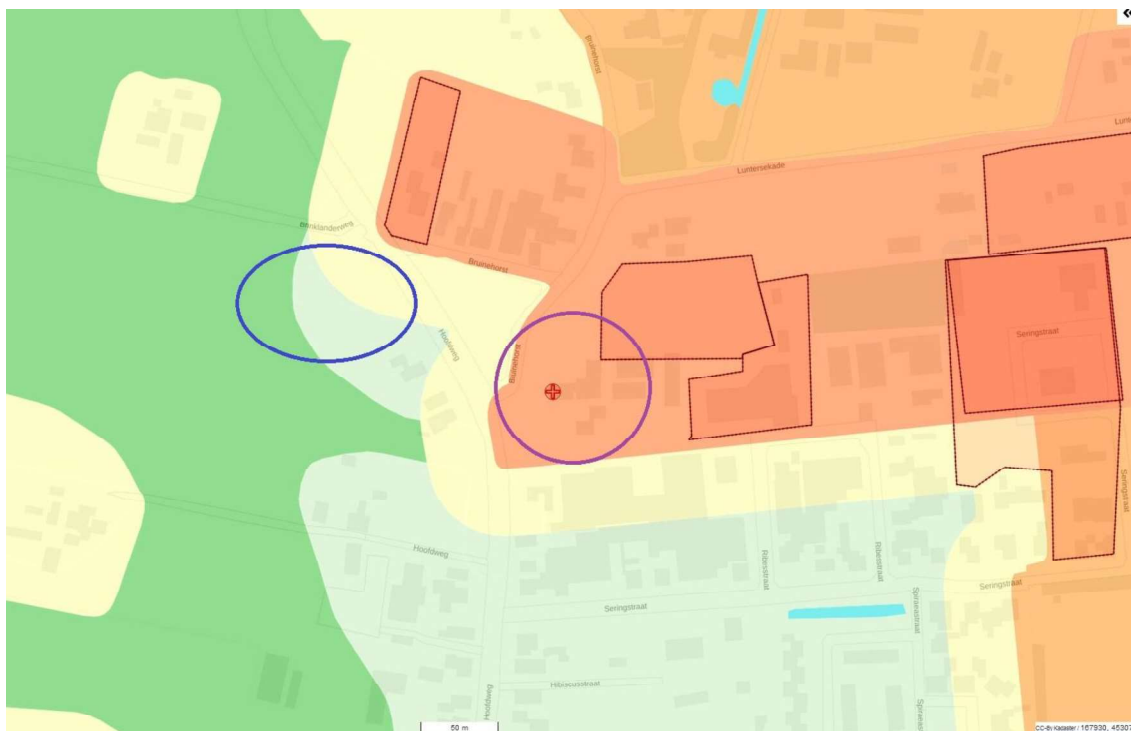
Op een aantal punten biedt de wet de gemeente ruimte om archeologieregels op eigen wijze in te vullen. Met de archeologienota uit 2012 is deze ruimte benut en is gemotiveerd hoe in Edese bestemmingsplannen met archeologie wordt omgegaan. In de nota zijn onder andere een aantal vrijstellingen voor archeologisch onderzoek opgenomen en is een verruiming (versoepeling) van de in de wet vastgelegde ondergrenzen doorgevoerd. De nota vormt de basis voor de archeologische regeling in dit bestemmingsplan.

Bij de inventarisatie van bekende en te verwachten archeologische waarden in het onderhavige bestemmingsplangebied is gebruikt gemaakt van de Cultuurhistorische Waardenkaart Ede en de archeologische onderzoeken die in de directe omgeving zijn uitgevoerd.¹

---

¹Keunen, L.J., L.M.P. van Meijel, J. Neefjes, N.W. Willemse, T. Bouma, S. van der Veen & J.A. Wijnen, 2013: Cultuurhistorische Waardenkaart Ede; een interdisciplinaire studie naar het aardkundig, archeologisch, historisch-geografisch, historisch-bouwkundig en -stedenbouwkundig erfgoed in de gemeente Ede, RAAP-rapport 2500, Weesp.

Boer, A. de, 2016: Bruinehorst 2, Ederveen, gemeente Ede: een inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen, verkennende fase. Bureau voor Archeologie Rapport 298. Utrecht.

Uitsnede Cultuurhistorische Waardenkaart (RAAP-rapport 2500), met locatie Bruinehorst 2 in paarse cirkel en locatie Hoofdweg nst 207 in blauwe cirkel.

Bruinehorst 2 Ederveen

Situatie plangebied

In het bijgevoegde figuur is het gehele bestemmingsplangebied te zien, zoals weergegeven op de Cultuurhistorische Waardenkaart, kaartbijlage archeologie (2013). De rode kleur geeft aan dat de trefkans op archeologische resten in het plangebied hoog is.

In en in de directe omgeving (straal 250 m) van het onderhavige bestemmingsplangebied bevinden zich geen archeologische monumenten, waardevolle archeologische terreinen en vindplaatsen.

In de nabije omgeving zijn in het verleden meerdere archeologische onderzoeken uitgevoerd. Hierbij zijn geen behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aangetroffen. De onderzoeken geven dikwijls aan dat het om veenlocaties gaat. Ofwel te nat om te wonen, ofwel reeds afgegraven.

Een deel van het projectgebied, direct ten (noord)oosten van het huidige voorgestelde onderzoeksgebied, is in 2016 reeds onderzocht d.m.v. verkennende boringen². Hieruit bleek dat de top van het bodemprofiel is omgewerkt tot ene diepte variërend van 35 tot 120 cm -mv. Onder de omgewerkte laag zijn geen (resten van) podzolprofielen aanwezig. Het lijkt aannemelijk dat in ieder geval het destijds niet onderzochte deel van hetzelfde grasveld eveneens verstoord is.

Het overige deel is voor een groot deel reeds dicht bebouwd. Het is waarschijnlijk dat (de realisatie van) deze bebouwing de bodem reeds heeft verstoord³.

Op de cultuurhistorische waardenkaart is te zien dat het gebied in veenkoloniën ligt. Verder is op de geomorfogenetische kaart te zien dat het om vergraven gronden gaat.

Conclusie en randvoorwaarden

Hoewel de archeologische verwachting voor het perceel hoog is en de voorgenomen ontwikkelingen groter zullen zijn dan de vastgestelde ondergrens van 250 m² en dieper dan de ondergrens van 30 cm, acht ik het op grond van bovengenoemde argumenten niet

² Boer, A. de, 2016: Bruinehorst 2, Ederveen, gemeente Ede: een inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen, verkennende fase. Bureau voor Archeologie Rapport 298. Utrecht.

³ Diverse vergunningen wijzen erop dat er vanaf de jaren '90 van de vorige eeuw nog grootschalige ontwikkelingen hebben plaatsgevonden, waarbij de fundering dieper is aangelegd dan de vermoedelijke archeologische laag.

waarschijnlijk dat uitvoering van de bestemming zal leiden tot onevenredige aantasting van archeologische waarden.

niet noodzakelijk dat archeologisch onderzoek zal worden uitgevoerd.

Archeologisch onderzoek is niet noodzakelijk.

Hoofdweg naast 207 Ederveen

Situatie plangebied

In het bijgevoegde figuur is het gehele bestemmingsplangebied te zien, zoals weergegeven op de Cultuurhistorische Waardenkaart, kaartbijlage archeologie (2013). De gele kleur geeft aan dat de trefkans op archeologische resten in het plangebied middelhoog is, de groene kleur dat de trefkans op archeologische resten in het plangebied laag is.

In en in de directe omgeving (straal 250 m) van het onderhavige bestemmingsplangebied bevinden zich geen archeologische monumenten, waardevolle archeologische terreinen en vindplaatsen.

In de nabije omgeving zijn in het verleden meerdere archeologische onderzoeken uitgevoerd. Hierbij zijn geen behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aangetroffen. De onderzoeken geven dikwijls aan dat het om veenlocaties gaat. Ofwel te nat om te wonen, ofwel reeds afgegraven.

De geplande ontwikkelingen zullen de ondergrenzen voor een middelhoge archeologische verwachting (5000 m² en 30 cm) vermoedelijk niet overschrijden.

Conclusie en randvoorwaarden

Gelet op de omvang van de voorgenomen ontwikkeling en de archeologische verwachting conform de Cultuurhistorische Waardenkaart van de gemeente Ede is de trefkans op archeologische resten in het plangebied middelhoog en laag. Uitvoering van de bestemming zal niet leiden tot onevenredige aantasting van archeologische waarden.

Archeologisch onderzoek is niet noodzakelijk.